

Pripomienky k výsledkom analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 (ukončenie hlasového volania v individuálnych mobilných siet'ach) a návrhu na určenie významných podnikov na tomto trhu

pre Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

BEZ OBCHODNÉHO TAJOMSTVA

05.11.2018

Obsah

Všeobecné informácie a stanoviská.....	3
Úvod – účel dokumentu.....	3
Obchodné tajomstvo.....	4
Všeobecné pripomienky k analýze trhu č. 2.....	5
Účasť IPfon-u na trhu telefónnych služieb.....	5
Účasť IPfon-u na trhu mobilných služieb.....	6
Pripomienky k analýze trhu č. 2 zo dňa 5.10.2018.....	8
Neuvedenie IPfon-u medzi podnikmi s uzatvorenou zmluvou o prepojení mobilnej siete s iným podnikom.....	8
Posúdenie poskytovania mobilných služieb IPfon-om v rozpore s princípmi regulácie.....	9
Pripomienky k záveru č. 1.....	12
Obsah správy BEREC BoR(16)35 a taxonómia OTT.....	12
Správne zaradenie služby IPfon z pohľadu taxonómie OTT.....	13
Porovnanie prístupu úradu k iným OTT službám.....	13
Porovnanie so službou VoWiFi spoločnosti Orange Slovensko.....	14
Záver.....	14
Pripomienky k záveru č. 2.....	16
Pripomienky k záveru č. 3 – využitie siete iného podniku.....	18
Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku všeobecne.....	18
Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku – roaming a VoWiFi.....	18
Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku – SkypeOut.....	19
Využitie služby IPfon bez SIM karty iného podniku.....	20
Pripomienky k záveru č. 3 – mobilná služba a WiFi.....	21
Je WiFi mobilná služba?.....	21
Definícia mobilnej a pevnej služby.....	21
WiFi a podpora mobility.....	23
Záver.....	23
Pripomienky k záveru č. 4.....	25
Pripomienky k záveru č. 5.....	26
Pripomienky k záveru č. 6.....	27
Návrh na zmenu analýzy a návrhu opatrenia zo dňa 5.10.2018.....	29
Návrh na zmenu analýzy a návrhu opatrenia.....	29
Návrh na doplnenie návrhu opatrenia.....	30
Kontakt.....	32

Všeobecné informácie a stanoviská

Úvod – účel dokumentu

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len “úrad”) dňa 05.10.2018 na konzultačnom mieste zriadenom na webovom sídle úradu zverejnil Výzvu na podávanie pripomienok k výsledkom analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 (ďalej len “analýza”) spolu s textom analýzy.

Úrad zároveň zverejnil návrh na určenie 4 podnikov (Slovak Telekom a.s., Orange Slovensko a.s., O2 Slovakia s.r.o., SWAN Mobile a.s.) za významný podnik na tomto trhu, spolu s návrhom na uloženie príslušných povinností týmto podnikom (ďalej len “návrh opatrenia”).

Spoločnosť IPfon s.r.o., so sídlom Popradská 12, 040 01 Košice, IČO 45 979 855 (ďalej len “IPfon”), ktorá je podnikom poskytujúcim verejnú telefónnu službu v pevnom aj mobilnom umiestnení, a ktorá je dotknutou osobou v zverejnenej analýze a nadväzujúcom procese konzultácie, týmto podáva svoje pripomienky, stanoviská a návrhy k analýze a k návrhu opatrenia.

Obchodné tajomstvo

Tento dokument obsahuje údaje, ktoré považujeme za predmet obchodného tajomstva podľa § 17 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) a nesúhlasíme s ich zverejnením.

Údaje, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva majú pre nás skutočnú alebo potenciálnu materiálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa našej vôle utajené a zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečujeme.

Údaje, ktoré považujeme za predmet obchodného tajomstva, sú označené **zvýraznením**.

Tento dokument poskytujeme úradu aj v znení, ktoré neobsahuje obchodné tajomstvo.

Všeobecné pripomienky k analýze trhu č. 2

IPfon má za to, že úrad pri analýze účasti podniku IPfon na predmetnom trhu nepostupoval správne, ale porušil svoju zákonnú povinnosť podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách konať a svoje rozhodnutia vydávať v súlade so stanovenými princípmi, keď:

- **riadne neobstaral a nezvážil všetky potrebné podklady**, týkajúce sa účasti podniku IPfon na predmetnom trhu,
- **postupoval v rozpore so zásadou nediskriminácie**, keď pôsobenie podniku IPfon na predmetnom trhu nehodnotil na základe kritérií stanovených pre analýzu predmetného trhu, ale na základe odlišných kritérií, ktoré stanovil a použil výhradne pre tento jeden podnik,
- **postupoval v rozpore so zásadou technologickej neutrality**, keď účasť podniku IPfon na predmetnom trhu posudzoval na základe používania resp. nepoužívania konkrétnych technológií, rozhraní a protokolov,
- **porušil zásadu predvídateľnosti regulácie**, keď sa pri posudzovaní účasti podniku IPfon na predmetnom trhu výrazne odklonil od postupov, ktoré dlhodobo uplatňuje v obsahovo podobných až zhodných prípadoch.

Takéto zásadné vady vo vykonanej analýze majú za následok nesprávne posúdenie účasti podniku IPfon na predmetnom trhu, a následne jeho neuvedenie ako významného podniku v návrhu opatrenia, hoci pri riadnom vykonaní analýzy mal byť tento podnik v návrhu opatrenia uvedený.

Úradu je pritom známe (prinajmenšom z informácií, ktoré IPfon úradu poskytol dňa 23.7.2018 k analýze veľkoobchodného trhu č. 2, [... obchodné tajomstvo vynechané ...]

IPfon dúfa, že na základe podrobnej argumentácie uvedenej na nasledujúcich stranách úrad adekvátne zreviduje analýzu a návrh opatrenia ešte na národnej úrovni, a nebude potrebné sa v ďalšom kroku obracať s podnetom na porušenie princípov pri regulácii elektronických komunikácií na Európsku komisiu, ktorá bude návrh opatrenia posudzovať.

Účasť IPfon-u na trhu telefónnych služieb

Pre jednoznačnosť si dovoľíme na tomto mieste zrekapitulovať spôsob účasti podniku na trhu verejných telefónnych služieb.

IPfon bol založený s cieľom poskytovania verejných telefónnych služieb v SR, s využitím existujúcich prístupových IP sietí iných podnikov. Reagoval na požiadavky prevádzkovateľov menších (lokálnych / regionálnych) širokopásmových sietí na poskytovanie telefónnych služieb v týchto sieťach formou partnerskej spolupráce, nakoľko pre prevádzkovateľov týchto sietí je pri ich veľkosti neefektívne zabezpečovať poskytovanie telefónnej služby vlastnými prostriedkami.

V nadväznosti na to je strategickým záujmom IPfonu prevádzkovať všetky časti verejnej telefónnej siete okrem prístupovej (access) siete, na mieste ktorej sa využívajú vhodné prístupové siete iných podnikov. Prístupové siete sa využívajú:

- na základe dohody/spolupráce s vlastníkom siete (nie-OTT služba, VoB – Voice over Broadband)
- s využitím širokopásmového internetového pripojenia (OTT-0 služba, VoI – Voice over Internet).

Poskytovanie služieb podlieha všeobecnému povoleniu, na základe ktorého IPfon ohlásil úradu zámer poskytovať služby, a úrad toto zaregistroval:

- pre verejnú telefónnu službu v pevnej sieti od 1.6.2011,
- pre verejnú telefónnu službu v mobilnej sieti od 15.5.2014.

Hlasová sieť IPfon na poskytovanie verejných telefónnych služieb je založená na prenose volaní vo forme IP paketov s využitím protokolov SIP/SIPS na prenos signalizácie a RTP/SRTP na prenos médií (hlas a prípadne video). Na rozhraniach siete IPfon sa v prípade potreby IP prenos konvertuje do iného požadovaného tvaru (rozhrania/protokolu) – pre prepojenie s inými podnikmi napr. SS7, pre pripojenie účastníckych koncových zariadení napr. TP1 (analóg), ISDN BRA alebo ISDN PRA.

IPfon poskytuje verejné telefónne služby s využitím čísel z národného číslovacieho plánu Slovenskej republiky, a to predovšetkým s použitím čísel pevnej a mobilnej siete, ktoré IPfon-u pridelil priamo úrad. V septembri 2018 sa IPfon dohodol so spolupracujúcim prevádzkovateľom prístupovej siete – spoločnosťou Altnet s.r.o., že v sieti IPfon budú hostované (prevádzkované) aj čísla pevnej a mobilnej siete, ktoré úrad pridelil spoločnosti Altnet s.r.o.

Rozhodnutím úradu z 10.07.2013 bol IPfon určený za významný podnik na relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodnej služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a boli mu uložené príslušné povinnosti. Toto bolo potvrdené v ďalšom kole analýzy, keď rozhodnutím úradu z 20.07.2018 bol IPfon opätovne určený za významný podnik na tomto trhu.

Účasť IPfon-u na trhu mobilných služieb

Rovnako ako pri poskytovaní služieb v pevnom umiestnení, aj pri poskytovaní mobilných služieb IPfon prevádzkuje všetky časti telefónnej siete okrem prístupovej siete, na mieste ktorej využíva siete iných podnikov. Pri prevádzkovaní mobilnej siete resp. služieb sa podnik, využívajúcu sieť iného podniku alebo siete iných podnikov obvykle označuje ako **virtuálny operátor - Mobile Virtual Network Operator (MVNO)**.

Pre podniky, ktoré prevádzkujú vlastný tzv. core (jadro) siete, vrátane vlastných databáz účastníkov, účtovacích (billingových) systémov, ako aj prepojení s inými operátormi (s možnosťou negociovania cien prepojenia), a využívajú iba rádiovú prístupovú sieť (RAN – Radio Access Network) iného podniku alebo iných podnikov, je zaužívané označenie **Full MVNO**. IPfon pre označovanie svojho pôsobenia na trhu mobilných služieb používa práve toto označenie.

IPfon do svojej siete technicky implementoval podporu mobility koncových bodov siete (resp. koncových užívateľov) v rokoch 2013-2014, a následne ohlásil úradu zámer poskytovať mobilné služby. Implementovaná je hlasová služba a služba krátkych textových správ (SMS).

[... obchodné tajomstvo vynechané ...]

IPfonom v súčasnosti používané technické riešenie preto vytvára medzi mobilným koncovým zariadením (mobilným smart-telefónom) a core siete IPfon virtuálny komunikačný okruh cez IP, ktorý slúži pre prenos signalizácie aj médií (zvuk a prípadne obraz). Služba IPfonu je využiteľná prostredníctvom všetkých prístupových IP sietí, ktoré umožňujú IP komunikáciu medzi mobilným koncovým zariadením a core siete IPfon s potrebnou šírkou pásma (min. cca 30 kbps), čo vzhľadom na nízke nároky a zásadu sieťovej neutrality znamená prakticky akékoľvek súčasné 3G/4G alebo Wi-Fi pripojenie. Je podporovaný handover hovoru medzi rôznymi prístupovými sieťami, t.j. koncové zariadenie môže započat' hovor napríklad v personálnej rádiovj sieťi Wi-Fi zmluvného partnera (non-OTT) a počas hovoru prejsť do širokopásmovej 4G/LTE siete (OTT), a podobne. Doterajšie využívanie služby je v prevažnej miere prostredníctvom Wi-Fi sietí zmluvných partnerov/podnikov (t.j. non-OTT) a v menšej miere prostredníctvom mobilného internetového pripojenia (OTT)

Pre poskytovanie mobilných sietí a služieb úrad prideliť IPfonu potrebné čísla (MCC/MNC, MSISDN, NRN). IPfon následne oznámil pridelenie týchto čísel podnikom v SR a požiadal o zriadenie smerovania týchto čísel do siete IPfon. Spomedzi priamo prepojených podnikov:

[... obchodné tajomstvo vynechané ...]

Pre plnohodnotné poskytovanie všetkých uvedených služieb je absolútne nevyhnutné, aby medzi sieťou IPfon a ostatnými sieťami v SR existovalo priame alebo nepriame prepojenie, za účelom prepojenia volaní medzi koncovými bodmi sietí.

[... obchodné tajomstvo vynechané ...] je pre prepojenie sietí a riadne poskytovanie služieb účastníkom v mobilnej sieťi IPfon nevyhnutné, aby úrad zaradil IPfon medzi podniky na tomto relevantom trhu a určil cenu ukončenia volaní v sieťi IPfon svojim rozhodnutím.

Pripomienky k analýze trhu č. 2 zo dňa 5.10.2018

Neuvedenie IPfon-u medzi podnikmi s uzatvorenou zmluvou o prepojení mobilnej siete s iným podnikom

K zdrojom informácií pre analýzu úrad na strane 9 analýzy uvádza:

“Úrad oslovil všetky podniky, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom, a to spoločnosť Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko“), spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom“), spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť O2 Slovakia“) a spoločnosť SWAN Mobile, a.s. (ďalej len „spoločnosť SWAN Mobile“), a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.”

V samotnej analýze v časti 3.1 na strane 18 potom uvádza:

“Úrad oslovil všetky spoločnosti, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom, teda spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť O2 Slovakia a spoločnosť SWAN Mobile a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.”

Podľa uvedeného úrad vôbec nebral do úvahy a neprihliadol na existenciu zmlúv o prepojení, ktoré má uzavreté IPfon, a ktoré boli úradu poskytnuté. Konkrétne:

- súčasťou Zmluvy o prepojení medzi IPfon a Slovak Telekom, a.s. zo dňa 1.4.2013 sú aj služby:
 - ICP-T-MB: základné ukončenie volania v mobilnej sieti IPfon,
 - ICP-T-MBP: základné ukončenie volania na prenesené číslo do mobilnej siete tretej strany,
 - ICP-OM-FR: odchádzajúce volanie z mobilnej siete IPfon na čísla služby volanie na účet volaného v Telekom,
 - ICP-OM-IS: odchádzajúce volanie z mobilnej siete IPfon na informačné čísla v Telekom,
 - ICP-OM-DU: odchádzajúce volanie z mobilnej siete IPfon na čísla v Telekom pre Internet Dial-Up,
 - ICP-OM-SC: odchádzajúce volanie z mobilnej siete IPfon na čísla služieb s rozdelením poplatkov v Telekom,
 - ICP-OM-AX: odchádzajúce volanie z mobilnej siete IPfon na čísla služieb so zvýšenou tarifou v Telekom
- súčasťou Zmluvy o prepojení medzi IPfon a BENESTRA, s.r.o. (pod pôvodným menom GTS Slovakia, s.r.o.) v znení dodatku č. 2 zo dňa 1.7.2014 sú aj služby:
 - ukončenia volaní na účastníckych číslach mobilnej siete IPfon
 - originácie volaní v mobilnej sieti IPfon na čísla bezplatných volaní v sieti GTS

Vzhľadom na nespornú existenciu týchto zmlúv citovaný text analýzy nezodpovedá skutočnosti, pretože v ňom nie sú uvedené všetky podniky, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom. Navrhujeme preto, aby úrad doplnil do textu analýzy na strane 9 podnik IPfon medzi podniky, ktoré majú uzavreté zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom, v opačnom prípade nie je možné považovať konanie úradu za iné, ako konanie v rozpore s princípom objektívnosti a nediskriminácie voči IPfon-u.

Posúdenie poskytovania mobilných služieb IPfon-om v rozpore s princípmi regulácie

Úrad v predloženej analýze v časti 2 vymedzil relevantný trh z územného aj vecného hľadiska, čo podporil citovaním príslušných predpisov.

Následne v časti 3 pri analýze účasti podniku IPfon na tomto trhu však úrad u tohto podniku nepochopiteľne posudzuje a hodnotí úplne iné kritériá, než určil vo vymedzení trhu. Vyvedené závery sú v prudkom nesúlade s postupom úradu v iných podobných prípadoch, čo je porušením princípu nediskriminácie, ako aj zásady predvídateľnosti regulácie podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

IPfon má za to, že úrad by mal z analýzy podniku IPfon vynechať všetky kritériá, informácie a závery, ktoré nekorešpondujú s vymedzením relevantného trhu a preto pre posúdenie trhu nie sú relevantné, ale nadbytočné a zmätočné.

Obzvlášť neprijateľné je, že viaceré závery v súvislosti so službou IPfon úrad postavil na posudzovaní zhody technického riešenia IPfon s konkrétnymi technickými špecifikáciami, ktoré si pre tento účel úrad vybral, alebo zaužívanými (obvyklými) riešeniami pri tradičných prevádzkovateľov mobilných sietí, ktoré nie je možné aplikovať na virtuálneho operátora (IPfon).

Na strane 6 analýzy pritom úrad uvádza:

“Podľa § 11 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách úrad pri regulácii elektronických komunikácií prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie, vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia v Úradnom vestníku Európskej únie. Ak sa úrad rozhodne nepostupovať podľa odporúčania Európskej komisie, informuje o tom Európsku komisiu a zdôvodní svoje rozhodnutie. Ak tento zákon neustanovuje inak, úrad prihliada na technologickú neutralitu regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie. Ak technické normy a technické špecifikácie nie sú zverejnené, používajú sa normy prijaté európskymi organizáciami pre normalizáciu. Ak takéto normy nie sú, použijú sa primerane medzinárodné normy alebo odporúčania prijaté Medzinárodnou telekomunikačnou úniou, Európskou konferenciou poštových a telekomunikačných správ, Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu alebo Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou.“

IPfon k tomuto považuje za potrebné doplniť a zdôrazniť, že podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica):

“(30) Normalizácia by mala zostať primárne procesom riadeným trhom. Môžu však nastať situácie, keď je vhodné vyžadovať zhodu so špecifickými normami na úrovni spoločenstva na zabezpečenie interoperability na jednotnom trhu. (...) Každé rozhodnutie o povinnom vykonávaní takýchto noriem by malo nasledovať až po dôkladnej verejnej porade.”

Článok 17 – Normalizácia

“1. Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 2, vypracuje a zverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev zoznam noriem a/alebo špecifikácii, ktoré slúžia ako základ na podporu harmonizovaného poskytovania elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených prostriedkov služieb. Komisia môže, v prípade potreby v súlade s postupom uvedeným v článku 22 ods. 2 a po porade s výborom ustanoveným smernicou 98/34/ES, požiadať o vypracovanie noriem európske normalizačné organizácie (Európsky výbor pre normalizáciu (CEN), Európsky výbor pre normalizáciu v oblasti elektrotechniky (CENELEC) a Európsky inštitút pre telekomunikačné normy (ETSI)).

2. Členské štáty podporujú používanie noriem a/alebo špecifikácií uvedených v odseku 1 na poskytovanie služieb, technických rozhraní a/alebo funkcií siete, v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb a zlepšenie slobody výberu pre užívateľov.

4. Komisia uverejní oznámenie v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a vyzve všetky príslušné strany na predloženie pripomienok ak zamýšľa zaviesť povinné vykonávanie určitých noriem a/alebo špecifikácií. Komisia v súlade s postupom v článku 22 ods. 3 zavedie povinné vykonávanie príslušných noriem prostredníctvom povinného odkazu na normy v zozname noriem a/alebo špecifikácií uverejnenom v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.”

Rozhodnutie Komisie 2007/176/ES z 11. decembra 2006, ktorým sa stanovuje zoznam noriem a/alebo špecifikácií pre elektronické komunikačné siete, služby a súvisiace zariadenia a služby, ktorým sa nahrádzajú všetky predchádzajúce verzie je dostupné na:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX%3A32007D0176>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02007D0176-20080404>

Toto rozhodnutie komisie výslovne uvádza, že nestanovuje žiadne povinné normy ani špecifikácie. Normy tam uvedené sú iba odporúčané a ich implementácia nie je právne záväzná.

S trhom č. 2 súvisia normy pre prepojenie (4.3), pričom odporúčanú normu ETSI TS 101909-12 sietí IPfon podporuje a používa.

Úrad pri analýze siete a služieb IPfon-u analyzovaním použitia ďalších technických noriem prekročil svoje právomoci, nakoľko nie je oprávnený požadovať, aby pre poskytovanie služieb podnik použil nejakú konkrétnu, úradom stanovenú normu. Takéto konanie úradu preto nie je možné považovať za zákonné, dokonca je v rozpore s jednou zo základných ústavných zásad SR, v zmysle ustanovenia čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy SR č. 460/1992 Zb., podľa ktorých **štátne orgány môžu konať iba** na základe ústavy, v jej medziach a **v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a súčasne každý môže konať**, čo nie je zákonom zakázané, a **nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.**

Navyše úrad posudzoval aj zhodu s technickými špecifikáciami 3GPP, ktoré nie sú vôbec odkazované z platných európskych predpisov. V skutočnosti iba niektoré z 3GPP špecifikácií sú prevzaté a vydané v podobe špecifikácií ETSI, na ktoré európske predpisy odkazujú. Avšak žiadna zo špecifikácií, na ktoré konkrétne poukázal úrad a podľa ktorých sietí/službu IPfon posudzoval, nebola Európskou komisiou určená ako povinne vykonávaná, a dokonca ani odporúčaná. Nie je kompetenciou úradu v rámci analýzy relevantného trhu určovať, že mobilná služba musí zodpovedať niektorej konkrétnej úradom určenej špecifikácii, resp. vyvodzovať záver, že ak služba niektorej 3GPP / ITU špecifikácii alebo odporúčaníu nezodpovedá, nejedná sa o mobilnú službu. Takýto postup úradu a vyvodený záver absolútne nemá oporu v platnom právnom poradku SR ani v práve EÚ.

Naviac úrad skúmal zhodu s niektorými technickými špecifikáciami, aj keď je zjavné, že podnik IPfon neprevádzkuje mobilnú sieť s vlastnou rádiovou prístupovou sieťou, a preto nemôže byť jeho sieť (virtuálna sieť) v zhode s niektorými konkrétnymi špecifikáciami či odporúčaniami, napríklad pokiaľ ide o rozhrania rádiovkej prístupovej siete pre pripojenie koncových zariadení.

Podľa citovaných predpisov, členské štáty podporujú používanie noriem a/alebo špecifikácií uvedených v odseku 1 na poskytovanie služieb, technických rozhraní a/alebo funkcií siete, v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb a zlepšenie slobody výberu pre užívateľov.

Úrad však v analýze v rozpore s týmto ustanovením posudzoval používanie noriem a/alebo špecifikácií neuvedených v odseku 1, a navyše tieto posudzoval mimo rozsahu potrebného na zabezpečenie interoperability služieb.

Dôsledkom takéhoto svojvoľného, bezprecedentného prístupu je faktické obmedzenie až znemožnenie poskytovania mobilnej služby s využitím inej než tradičnej technológie, a tým aj znemožnenie zlepšenia slobody výberu pre užívateľov. Úrad takýmto spôsobom smeruje k dosahovaniu presne opačného cieľa, t.j. konzervovaniu existujúceho stavu trhu a používaniu len tradičných technológií, brzdeniu inovácie a vytváraniu obmedzení v rozvoji služieb, v neprospech slobody výberu pre koncových užívateľov.

Pripomienky k záveru č. 1

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

1.

Služba IPfon Mobile je služba Over-the-Top (ďalej len „OTT“) a podľa klasifikácie v správe BEREC-u o OTT službách (BoR (16) 35) z januára 2016 ju nie je možné považovať za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI.

Tento záver je potrebné analyzovať a pripomienkovať z nasledujúcich pohľadov:

Obsah správy BEREC BoR(16)35 a taxonómia OTT

Správa BEREC BoR(16)35 sumarizuje informácie o OTT službách (z rokov cca 2007 až 2016), poskytuje celkový pohľad na spektrum týchto služieb a kategorizuje ich najmä s ohľadom na harmonizovaný prístup k ich regulácii.

Nikde v správe BEREC BoR(16)35 sa ani náznakom nespomína to, čo uvádza úrad, že podľa tejto správy službu OTT “nie je možné považovať za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI”. Po opakovanom preštudovaní spomínanej správy zostáva pre IPfon absolútne neopochopiteľné, ako úrad z tejto správy mohol vyvodiť takýto záver.

Zo správy je pre definíciu OTT kľúčová kapitola 3.3.1, podľa ktorej OTT je “*obsah, služba alebo aplikácia, ktorá je poskytovaná koncovému užívateľovi cez verejný Internet*”. Ďalej upresňuje, že “*Toto poskytovanie sa obvykle vyskytuje bez zapojenia poskytovateľa internetového prístupu do riadenia alebo distribúcie služby.*”

Podrobnejšia definícia v kapitole 3.3.2 rozdeľuje OTT služby na:

- OTT-0: služba, ktorá sa kvalifikuje ako elektronická komunikačná služba
- OTT-1: služba, ktorá nie je elektronickou komunikačnou službou, ale potenciálne s elektronickými komunikačnými službami súťaží
- OTT-2: ostatné OTT služby

Ako možný príklad OTT-0 sa uvádza “hlas s možnosťou vykonávať volania do PATS/PSTN”, pre OTT-1 je to “hlas, instant messaging”, a pre OTT-2 “e-commerce, videostreamovanie hudby a videa”.

Ako kritérium pre zaradenie hlasovej služby do OTT-0 alebo OTT-1 sa v správe uvádza očíslovanie účastníkov číslom E.164 (PSTN), ktoré je rozhodujúce pre posúdenie, či ide o elektronickú komunikačnú službu (t.j. OTT-0) alebo nie (t.j. OTT-1). Spomína sa tiež zabezpečenie tiesňových volaní a transparentnosť (prístupu k službe) ako znakov elektronickej komunikačnej služby, teda OTT-0 služby.

V prostredí SR úrad dlhodobo používa podobnú kategorizáciu služieb, pričom pre hlasové služby OTT-0 používa označenie “manažovaný VoIP” a pre OTT-1 “nemažovaný VoIP”.

Správne zaradenie služby IPfon z pohľadu taxonómie OTT

V zmysle taxonómie podľa správy BEREC BoR(16)35 ide o OTT službu vtedy, keď je poskytovaná prostredníctvom verejného Internetu, bez zapojenia poskytovateľa internetového prístupu do riadenia alebo distribúcie služby. Ak je služba zároveň elektronickou komunikačnou službou (čo výslovne zahŕňa hlasovú službu s využitím PSTN čísel E.164), jedná sa o službu OTT-0.

V zmysle informácií, ktoré úradu poskytol IPfon, a ktoré si úrad sám obstaral, služba IPfonu je poskytovaná s využitím čísel E.164, a môže byť poskytovaná:

- prostredníctvom verejného internetu => služba je klasifikovaná ako OTT-0
- mimo verejného internetu (t.j. prostredníctvom neverejných dátových sietí) a/alebo so zapojením poskytovateľa prístupu do riadenia alebo distribúcie služby => služba nie je klasifikovaná ako OTT

Vzhľadom na možnosť handoveru volania medzi OTT-0 a non-OTT sieťami sa služba IPfonu mení z OTT-0 na non-OTT aj v priebehu jedného hovoru (napr. použitie cez Wi-Fi zmluvného podniku = non-OTT, použitie cez 4G internetové pripojenie = OTT).

Avšak bez ohľadu na to, či ide o službu OTT-0 alebo o non-OTT službu, **v zmysle správy BEREC(16)35 sa v oboch týchto prípadoch jedná o elektronickú komunikačnú službu, spadajúcu do regulačného rámca pre elektronické komunikačné služby.**

Porovnanie prístupu úradu k iným OTT službám

V rámci požiadavky nediskriminácie, ako aj predvídateľnosti rozhodnutí, považujeme za potrebné zosumarizovať aj doterajší prístup úradu k OTT službám.

Služby OTT-0 poskytované v pevnom umiestnení úrad dlhodobo považuje za zastupiteľné s non-OTT elektronickými komunikačnými službami. V rámci analýzy trhu č. 1 (ukončenie volaní v pevnom umiestnení) úrad nijakým spôsobom neoddeľoval služby OTT-0 od non-OTT služieb, a to ani v predchádzajúcich kolách analýzy, ani analýze a rozhodnutí vydanom v tomto roku.

Väčšina podnikov, ktoré úrad určil za významné podniky na trhu č. 1, pritom poskytuje hlasovú službu aj (alebo výhradne) prostredníctvom verejného internetu ako OTT-0, a pre úrad to doposiaľ nikdy nepredstavovalo dôvod na vylúčenie žiadneho podniku z tohto trhu.

IPfon poskytuje kombináciu non-OTT a OTT-0 služieb rovnako v pevnej aj v mobilnej sieti, a v právoplatných rozhodnutiach bol IPfon určený za významný podnik nezávisle na tom, či službu poskytuje ako OTT-0 alebo non-OTT.

Za účelom pravidelného zberu štatistických dát od podnikov úrad vytvoril dotazníky aj pre službu poskytovanú v pevnej sieti ako OTT-0 (manažovaný VoIP), a teda zjavne akceptuje poskytovanie hlasovej služby OTT-0 spôsobom.

V analýze trhu č. 2 predloženej na konzultácie, na strane 12 a nasl. (a podobne aj v analýze veľkoobchodného trhu č. 1, vrátane predchádzajúcich kôl analýz na oboch trhoch) úrad skúmal aj zastupiteľnosť služby nemanážovaných VoIP služieb (napr. SkypeOut), teda služieb OTT-1. Pritom dospel k záveru, že z pohľadu ukončenia volaní v individuálnych sieťach sú tieto volania zastupiteľné so štandardnými hlasovými volaniami. Úrad teda považuje na trhu č. 2 aj trhu č. 1 za zastupiteľné nielen služby kategórie OTT-0, ale aj služby kategórie OTT-1.

Porovnanie so službou VoWiFi spoločnosti Orange Slovensko

V informáciách, ktoré úradu poskytol k analýze, IPfon výslovne poukázal na podobnosť služby IPfonu so službou VoWiFi, ktorú v roku 2017 predstavila spoločnosť Orange Slovensko.

Služba VoWiFi spočíva v možnosti využívať verejnú telefónnu službu s účastníckym číslom mobilnej siete v podporovaných smart-telefónoch, prostredníctvom verejného internetu a Wi-Fi pripojenia.

Technicky je mobilná služba IPfon a služba VoWiFi spoločnosti Orange realizovaná veľmi podobným, takmer identickým spôsobom. Komunikácia koncového zariadenia s core mobilnej siete prebieha prokolom SIP prostredníctvom IP siete (v prípade použitia verejného internetu OTT spôsobom), k čomu je na strane koncového zariadenia potrebná príslušná softvérová podpora.

Mobilná služba spoločnosti Orange Slovensko, čo zahŕňa aj ukončovanie volaní na číslach mobilnej siete Orange Slovensko, je v súčasnosti už teda poskytovaná nielen vo vlastnej rádiovkej prístupovej sieti podniku (2G/3G/4G) alebo v sieti spolupracujúceho podniku pri roamingu (t.j. ako non-OTT služba), a je tiež poskytovaná prostredníctvom verejného internetu bez spolupráce poskytovateľa internetového pripojenia (t.j. ako OTT-0 služba).

Z pohľadu ukončenia hlasového volania nie je možné v bode prepojenia telefónnych sietí rozlíšiť, v akej sieti podnik volanie ukončuje (2G/3G/4G/WiFi), ani či volanie ukončuje OTT-0 alebo non-OTT spôsobom.

Je teda nepochybné, že do trhu č. 2 už v tomto čase spadajú aj volania ukončované spoločnosťou Orange Slovensko s využitím OTT-0 a Wi-Fi sietí iných podnikov, s ktorými Orange Slovensko nemá uzavretú zmluvu o takomto využívaní ich sietí.

Máme za to, že nie je možné robiť rozdiel na základe toho, nad akou prístupovou technológiou je OTT služba poskytovaná, teda na základe toho, že napr. jeden z podnikov poskytuje OTT cez WiFi a non-OTT cez 3G/4G, a iný podnik poskytuje OTT cez 3G/4G a non-OTT cez WiFi. **Bolo by bezprecedentnou diskrimináciou, keby úrad OTT-0 službu jedného podniku na trh zaradil a porovnateľnú, takmer identickú službu iného podniku nezaradil.**

Záver

Mobilná služba IPfon je v súčasnosti poskytovaná ako non-OTT alebo ako OTT-0 služba. Podľa

BEREC BoR(16)35 tieto jednoznačne sú elektronickými komunikačnými službami a spadajú do spoločného regulačného rámca.

Je zrejmé, že úrad opakovane zahŕňa do regulačného rámca popri jednoznačných službách OTT-0 aj služby OTT-1 (napr. SkypeOut), ktorých zaradenie nie je tak jednoznačné, a teda v prípade nejednoznačnosti sa úrad prikláňa skôr k zaradeniu služby do regulácie.

Do spoločného regulačného rámca je nevyhnutne a neoddeliteľne zaradená aj služba VoWiFi spoločnosti Orange Slovensko (OTT-0), ktorá je technicky výrazne podobná (takmer identická) so službou IPfonu. V bode prepojenia sietí ani v jednom z prípadov nie je možné rozoznať, či volanie podnik ukončí ako non-OTT alebo OTT, ani na akej konkrétnej technológii (2G/3G/4G/WiFi), a je teda nemožné/nevykonateľné vyňať niektoré z týchto služieb zo spoločného regulačného rámca.

Za týchto okolností by bolo bezprecedentným porušením zásady nedistribúcie, ako aj zásady predvídateľnosti a transparentnosti regulácie, keby úrad zotrval na závere č. 1.

Pripomienky k záveru č. 2

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

2.

Užívateľ môže používať službu IPfon Mobile len v prípade, ak súčasne kontinuálne používa dátovú službu, teda prístup k internetu niektorého mobilného operátora, prípadne používa prístup k internetu prostredníctvom WiFi. Bez prístupu k internetu nie je možné hlasovú službu IPfon Mobile používať. Náklady na prístup k internetu znáša odberateľ prístupu k internetu, a nie spoločnosť IPfone.

Pri uvedenom závere úrad zdôrazňuje, že k využívaniu služby je potrebná dátová služba, resp. prístup k internetu. Pritom nejde o kritérium, ktoré by bolo negatívne definované vo vecnom vymedzení trhu a aj preto nie je vôbec zrozumiteľné, akým spôsobom by malo byť toto rozhodujúce pre zaradenie siete alebo služby do relevantného trhu.

To, že služba môže byť poskytovaná prostredníctvom internetu alebo iného pripojenia, za ktoré uhrádza odplatu priamo užívateľ služby, je platné pre všetky OTT služby - bez ohľadu na to, ktorý podnik ich poskytuje, a či ich poskytuje v pevnom alebo mobilnom umiestnení. Je takmer nepochybné, že v budúcnosti bude stále väčšie spektrum elektronických komunikačných služieb postavených nad prístupom do internetu.

Úrad doposiaľ nikdy pri analýze veľkoobchodného trhu ukončenia volaní nevytlúčil z trhu službu alebo podnik na základe toho, že služba je poskytovaná s využitím internetu alebo siete iného podniku, či už ako OTT alebo non-OTT služba.

Ak je úrad toho názoru, že je potrebné odlišným spôsobom pristupovať k hlasovým službám, ktoré vyžadujú využitie dátovej siete alebo internetu (OTT), je potrebné, aby tento princíp aplikoval transparentne, predvídateľne a nediskriminačne. Predovšetkým sa mal tomuto náležite venovať v nedávno dokončenej analýze trhu č. 1, kde je zastúpenie takýchto služieb na trhu výrazne väčšie ako na trhu č. 2.

Ak sa však úrad voči takémuto poskytovaniu nikdy doposiaľ nevymedzoval, a (ako už bolo uvedené v pripomienkach k záveru č. 1) dlhodobo a opakovane akceptuje poskytovanie hlasových služieb prostredníctvom sietí iných podnikov alebo prostredníctvom internetu, s prihliadnutím na už spomínané zásady regulácie, nemôže úrad zrazu na jednom trhu pri jednom konkrétnom podniku postupovať zásadne odlišným spôsobom.

Pritom aj priamo v analýze na strane 12 a nasl. úrad posudzuje služby nemanážovaného VoIP (napr. SkypeOut), pričom výslovne uvádza, že tieto sú poskytované prostredníctvom internetu (t.j. pripojenie si obstaráva koncový užívateľ), a nijakým spôsobom toto negatívne neovplyvnilo zaradenie týchto služieb do relevantného trhu, resp. ich zastupiteľnosť s inými službami v rámci trhu.

Ani spôsob úhrady nákladov za prístupovú sieť nebol nikdy rozhodujúcim kritériom pre posúdenie účasti podniku na trhu veľkoobchodného ukončenia volaní.

Aj keď náklady prístupovej siete uhrádza pri OTT službách obvykle priamo užívateľ, a pri non-OTT službách podnik, v konečnom dôsledku vždy všetky náklady služby uhrádza koncový užívateľ, či už priamo alebo nepriamo.

Napokon, v rámci regulácie trhu a určení regulovaných cien sú regulované ceny modelované ako ceny teoretického efektívneho podniku, a priamo nezodpovedajú zloženiu nákladov žiadneho konkrétneho podniku. Je potom v záujme podnikov, aby sa správali efektívne a znižovali svoje náklady - a teda aj aby využili také možnosti prístupu k sieťovým prostriedkom, ktoré pokladajú za najefektívnejšie.

Pripomienky k záveru č. 3 – využitie siete iného podniku

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

3.

Keďže koncovým zariadením pre službu IPfon Mobile je smartfón so softvérovou aplikáciou IPfon Mobile, disponuje uvedené koncové zariadenie fyzickou SIM kartou iného podniku prevádzkujúceho mobilnú elektronickú komunikačnú sieť. Bez tejto fyzickej SIM karty by sa koncové zariadenie nedokázalo pripojiť k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti iného podniku, čo by znemožnilo, resp. výrazne obmedzilo používanie služby IPfon Mobile. (...)

Tento záver je potrebné analyzovať resp. pripomienkovať z nasledujúcich pohľadov:

Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku všeobecne

Podobne ako pri predchádzajúcich záveroch ani tu nie je zrejmé, prečo úrad skúma použitie siete iného podniku a potrebu tejto siete pre poskytovanie služieb.

Potreba využitia siete iného podniku je absolútne nevyhnutná pre všetkých tzv. virtuálnych operátorov (bez vlastnej prístupovej siete), medzi ktorých patrí aj IPfon.

Rovnako je využitie siete iného podniku nevyhnutné pre poskytovanie všetkých OTT služieb.

Ak by úrad uplatňoval rovnaký prístup aj na veľkoobchodnom trhu č. 1, nevyhnutne by dospel k zisteniu, že značná časť podnikov, ktoré určil za významné podniky na trhu č. 1, je odkázaná na použitie sietí iných podnikov (OTT alebo non-OTT spôsobom) a bez využitia sietí iných podnikov by svoju telefónnu službu poskytovať nedokázali. Ak by postupoval tak ako pri podniku IPfon na trhu č. 2, musel by tieto podniky z regulovaného trhu č. 1 vylúčiť.

Keďže však úrad toto kritérium nikdy nepovažoval za faktor, ktorý by vylučoval podnik z účasti na trhu ukončenia volaní, nemôže tak v rozpore so zaužívanou praxou konať teraz pri jednom konkrétnom podniku, pretože by konal distriminačne a v rozpore so zásadami regulácie.

Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku – roaming a VoWiFi

Aj niektoré z podnikov, určené v návrhu opatrenia za významné podniky na tomto trhu, pri ukončovaní volaní do istej miery využívajú siete iných podnikov (MNO s nedostačujúcim pokrytím územia, ktorí využívajú siete iných podnikov formou národného roamingu). Týmto prípadom využitia siete tretej strany sa úrad v analýze výslovne venoval v analýze na strane 15 a nasl., pričom skonštatoval:

“Úrad považuje všetky prichádzajúce volania na mobilné telefónne čísla spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile za jednu kategóriu hlasových volaní ukončených vo verejnej mobilnej

sieti spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile bez ohľadu na to, či z technického hľadiska boli ukončené fyzicky v mobilnej sieti spoločnosti Slovak Telekom alebo Orange Slovensko v rámci národného roamingu, alebo boli ukončené fyzicky vo verejnej mobilnej sieti spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile.”

Podľa stanoviska úradu uvedeného v analýze je jednoznačné, že **volania na čísla podniku sú považované za ukončené v sieti podniku bez ohľadu na to, či fyzicky boli ukončené v inej sieti, resp. prostredníctvom siete iného podniku.**

S ohľadom na princíp technologickej neutrality je úplne nepodstatné, akú technológiu podnik použije na prenos volania cez sieť iného podniku, resp. na ukončenie volania prostredníctvom siete iného podniku. Ak úrad pokladá volanie za ukončené v sieti podniku bez ohľadu na to, či toto volanie podnik ukončil vo vlastnej sieti alebo prostredníctvom inej fyzickej siete, musí toto aplikovať na všetky podniky rovnako a nemôže diskriminačne pri jednom z podnikov uplatniť opačný prístup.

Zároveň sme presvedčení, že nie je právomocou úradu priamo alebo nepriamo stanovovať, či v rámci regulácie relevantného trhu skúmať a posudzovať, akým spôsobom (akým zmluvným vzťahom) a akou osobou je obstarané využitie siete iného podniku.

Ak by úrad chcel pokladať formu zmluvného vzťahu, akou bol prístup k sieti iného podniku obstaraný, za determinujúci faktor (napr. roaming vs OTT), nevyhnutne sa musí v analýze vysporiadať s tým, že podnik Orange Slovensko určený v návrhu opatrenia za významný podnik, vykonáva ukončovanie volaní na číslach mobilnej siete Orange Slovensko pri službe VoWiFi prostredníctvom sietí iných podnikov, formou OTT-0 služby, teda bez zmluvného vzťahu medzi Orange Slovensko a prevádzkovateľom prístupovej siete (Wi-Fi). Z hľadiska technického i zmluvného, resp. právneho, ide o úplne porovnateľný prípad ako pri ukončovaní volaní na číslach mobilnej siete IPfon. Ako už bolo viackrát uvedené, ak by úrad v takýchto podobných až zhodných prípadoch postupoval pri podnikoch rozdielnym, protichodným spôsobom (pri jednom podniku by toto akceptoval a pri inom nie), konal by v rozpore so zásadami regulácie, najmä zásadou nediskriminácie.

Využitie elektronickej komunikačnej siete iného podniku – SkypeOut

Úrad sa v analýze na strane 12 a nasl. venoval zastupiteľnosti s nemanážovanými VoIP službami (OTT-1), menovite napr. službou SkypeOut. Dospel pritom k záveru, že tieto služby sú na tomto trhu plne zastupiteľné a ich prevádzku nie je možné oddeliť od bežnej prevádzky.

Každá z týchto služieb zo samotného princípu OTT služieb nevyhnutne vyžaduje k svojmu fungovaniu pripojenie do internetu.

Keďže úrad nevytlúčil z trhu ani žiadnu OTT-1 službu na základe kritéria využívania inej siete resp. prenosu cez internet (OTT), ale naopak považoval ich v rámci tohto trhu za zastupiteľné, nemôže takéto kritérium aplikovať ani na OTT-0 služby podniku IPfon, ktoré sú podľa taxonómie OTT nepochybne bližšie k non-OTT službám, než služby OTT-1.

Využitie služby IPfon bez SIM karty iného podniku

Úrad v závere č. 3 konštatuje, že bez využitia SIM karty iného podniku by použitie služby IPfon Mobile bolo výrazne obmedzené alebo znemožnené.

Osobitne považujeme za potrebné zdôrazniť, že službu IPfon Mobile je možné plnohodnotne používať bez SIM karty iného podniku.

Štatisticky je viac ako 80% volaní v sieti IPfon uskutočňovaných cez dátové siete zmluvných partnerov (t.j. ako non-OTT služba), a menej ako 20% prostredníctvom verejného internetu (OTT, napr. prostredníctvom SIM karty MNO).

Z hľadiska mobility služby nie je nevyhnutné pre službu IPfon používať SIM kartu iného podniku. Ako príklad uvádzame požiadavku konkrétneho firemného zákazníka, ktorý má prevádzkové priestory v viacerých mestách a obciach v SR a v týchto má zabezpečené Wi-Fi pokrytie prostredníctvom siete zmluvného partnera IPfon-u (tzn. služba IPfonu je v tomto prípade non-OTT). Zamestnanci, ktorí prácu v rozdielne dni vykonávajú na rozdielnych pracoviskách (mestách/obciach), majú byť počas pracovnej doby dovolateľní na služobných mobilných číslach, vrátane zabezpečenia doplnkových služieb (zaznamenávanie polohy pracovníka, zaznamenávanie jeho pracovnej hlasovej a textovej komunikácie, integrácie mobilného telefónu do firemného informačného systému). Doposiaľ bola komunikácia týchto pracovníkov zabezpečovaná tradičnou mobilnou službou, avšak tradiční MNO neboli schopní splniť všetky spomenuté požiadavky klienta, zatiaľčo IPfon ich splniť vie a zákazník sa preto rozhodol nahradiť službu tradičného MNO službou IPfonu. Z pohľadu naplnenia potrieb tohto zákazníka je podstatné, aby mobilita služby bola možná v tých miestach, kde to on požaduje. Keďže tieto miesta sú pokryté Wi-Fi sieťou zmluvného partnera IPfonu, pre naplnenie potrieb takéhoto zákazníka a poskytovanie mobilných služieb nie je vôbec potrebné v mobilných zariadeniach použiť SIM kartu iného podniku. Nepoužitie SIM karty iného podniku, t.j. nepripojenie na mobilnú sieť iného podniku, v danom prípade nijak neznižuje využiteľnosť mobilnej služby IPfon pre zákazníka. Zároveň aj bez použitia SIM karty nepochybne ide stále o mobilnú službu, nakoľko pracovník zákazníka službu v rôzne dni používa v rôznych mestách Slovenskej republiky, t.j. nepochybne sa jedná o používanie služby v mobilnom umiestnení.

A napokon, aj ak by bolo nutné pre využívanie služby IPfon používať SIM kartu resp. dátové pripojenie iného podniku, z vyššie uvedených dôvodov nemôže byť toto kritérium použité na vylúčenie tejto jednej konkrétnej služby z trhu.

Pripomienky k záveru č. 3 – mobilná služba a WiFi

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

3.

(...) Bez tejto fyzickej SIM karty by sa koncové zariadenie nedokázalo pripojiť k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti iného podniku, čo by znemožnilo, resp. výrazne obmedzilo používanie služby IPfon Mobile. Výnimkou je WiFi, ale to už nie je mobilná služba.

IPfon sa opakovne v stanoviskách slovenských MNO stretol s presadzovaním názoru, že iba služba poskytovaná prostredníctvom 2G/3G/4G sietí na frekvenciách pridelených individuálnym povolením, vo vlastnej sieti alebo na základe roamingovej zmluvy, je mobilná, a inú službu (poskytovanú napr. cez WiFi alebo OTT) nie je možné za mobilnú považovať. Od tohto tvrdenia niektoré podniky odvodzujú svoje požiadavky na uplatňovanie rozdielneho prístupu k mobilnej službe IPfon než k ich vlastným mobilným službám (poskytovaných vo vlastných rádiových sieťach a/alebo formou národného roamingu).

Táto úvaha je zo svojej podstaty absurdná, nesprávna a nezmyselná. No nakoľko zjavne úrad túto úvahu nekriticky prevzal a použil na podporu nezaradenia, resp. vylúčenia podniku IPfon z tohto trhu, vyžaduje táto vec podrobný rozbor.

Je WiFi mobilná služba?

WiFi je označenie používané pre komunikačnú technológiu podľa štandardov rodiny IEEE 802.11. WiFi nie je ani mobilná služba, ani pevná služba, nakoľko to vôbec nie je služba, ale technológia.

Nepochybujeme, že úrad si je tejto veci vedomý, avšak je na pováženie, s akou mierou dôslednosti úrad túto analýzu vykonal, keď obsahuje aj takúto na prvý pohľad úplne zjavnú chybu.

Aj keď pripustíme, že úrad chcel týmto vyjadriť, že “služba poskytovaná prostredníctvom WiFi nie je mobilná”, naďalej je výrok vo svojej podstate nesprávny, čo vysvetlíme ďalej.

Definícia mobilnej a pevnej služby

V záväzných slovenských aj európskych právnych predpisoch (sa podľa našich vedomostí) nenachádza definícia pevnej a mobilnej služby, o ktorú by bolo možné sa oprieť a použiť ju na posúdenie, aká služba alebo technológia je pevnou alebo mobilnou. Je teda možné iba s pokúsiť k tejto dopracovať prostredníctvom čiastkových právnych definícií a iných právne nezáväzných prameňov.

Pre základné vymedzenie môže slúžiť Krátky slovník slovenského jazyka, ktorý uvádza k slovám viaceré významy, pričom v kontexte poskytovania sietí a služieb je relevantné:

- **pevný:**
 - nepohyblivý, stabilný
 - ktorý odoláva zmenám v čase, nemení sa, trvalý,
 - ustálený dohodou, fixný
- **mobilný:**
 - pohyblivý; prenosný, opak imobilný,
 - ktorého koncový účastník sa môže pohybovať: mobilná sieť, mobilná telekomunikácia

Právne záväznou je v Slovenskej republike Vyhláška č. 91/2013 Z.z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o poskytovaní identifikácie volajúceho a o poskytovaní lokalizačných údajov. Táto o.i. stanovuje podrobnosti poskytovanie lokalizačných údajov, a to osobitne pre volania z pevnej siete (§ 5) a mobilnej siete (§ 6).

Podľa § 5 ods. 1: “*Pri tiesňovom volaní z pevnej siete minimálnym rozsahom lokalizačných údajov je **adresa koncového bodu siete.***” Ide o adresu geografickú (ulica, obec) na ktorej je služba zriadená, pričom táto je pevne daná v zmluve o pripojení.

Podľa § 6 ods. 1: “*(1) Pri tiesňovom volaní z mobilnej siete minimálnym rozsahom lokalizačných údajov sú: a) **identifikátor sektora základňovej stanice (označenie bunky), b) geografické znázornenie identifikovaného sektora základňovej stanice (označenie bunky).***” Z uvedeného vyplýva, že pri tiesňovom volaní z mobilnej siete musia byť odovzdané údaje o aktuálnej polohe volajúceho, zobraziteľné graficky na mape.

Ďalej poukazujeme na str. 11 analýzy, kde úrad posúdil služby poskytované cez mobilnú sieť v pevnom umiestnení (s obmedzenou mobilitou) ako služby pevné, a to aj na základe toho, že “*sú zmluvne viazané na konkrétne miesto pripojenia, ktoré musí užívateľ oznámiť spoločnosti ... pri uzavretí zmluvy o pripojení*”. Oznámenie pevnej adresy používania služby je teda úradom považované za jeden z rozhodujúcich faktorov, ktorý z technicky mobilnej služby vytvára služby pokladané za pevnú.

Z technického hľadiska boli telefónne služby v minulosti poskytované pôvodne iba v pevnom umiestnení, prostredníctvom káblového (drôtového) pripojenia. Až neskôr použitím rádiového (bezdrôtového) prenosu bola umožnená ich mobilita. Predovšetkým rádiové (bezdrôtové) pripojenie koncového zariadenia bolo a je kľúčové pre mobilitu služby.

Z hľadiska budúceho vývoja, Odporúčanie/Recommendation ITU E.202 (Network operational principles for future public mobile systems and services) v ods. 5.2.1 uvádza, že “***Mobilné jednotky vo verejnom mobilnom systéme budúcnosti môžu cestovať v rámci domovskej verejnej siete, medzi alebo v rámci iných verejných sietí, alebo privátnych sietíach zákazníkov.***” (“*Mobile units in a future public mobile system may either travel within the home public network, across or within other public networks, or private customer premises networks.*”)

V bode 5.2.2 pokračuje, že najmenej tri roamingové scenáre sú možné pre budúce verejné mobilné systémy:

- inter-operator roaming (roaming medzi verejnými sieťami);
- intra-environment roaming (roaming v rámci jednej verejnej siete);
- inter-environment roaming (roaming z verejnej siete do privátnej siete zákazníka).

WiFi a podpora mobility

Wi-Fi (IEEE 802.11) je technológiou, ktorej mobilita vyplýva už zo základného princípu - jedná sa o technológiu bezdrôtovú, ktorej koncové body môžu byť mobilné.

Jej použitie bolo primárne určené pre lokálne siete (LAN – Local Area Network), s dosahom bunky rádovo v stovkách metrov. LAN sú rozsahom väčšie ako personálne siete (PAN – Personal Area Network) s dosahom bunky rádovo jednotiek až desiatok metrov, a menšie ako WAN (Wide Area Network), s pokrytím bunky rádovo v kilometroch (regionálna sieť). V praxi sa však Wi-Fi na trhu uplatnilo do tej miery, že sa používa nielen v sieťach LAN, ale aj v sieťach PAN a niekedy aj WAN.

Wi-Fi použité v rámci napr. v domácnosti alebo vo firemnom areáli (PAN/LAN) predstavuje z pohľadu Odporúčania ITU E.202 privátnu sieť zákazníka.

Verejné Wi-Fi použité napr. vo verejných budovách či priestranstvách (školy, nákupné strediská, dopravné uzly) predstavujú podľa E.202 verejnú sieť.

Považujeme za potrebné zdôrazniť aj to, že Wi-Fi už od prvých návrhov obsahuje mobilitu koncového zariadenia a handover (prechod) medzi bunkami Wi-Fi siete. Bez akejkoľvek doplnkovej podpory je rýchlosť handoveru (prechodu zariadenia medzi bunkami) rádovo v desiatkach milisekúnd, čo je z pohľadu telefónneho hovoru akceptovateľné. Rozšírenie IEEE 802.11f (publikované už v 2003) umožňovalo prechod medzi bunkami už v rádovo milisekundách, a 802.11r (publikované 2008) v tomto smere prináša ďalšie zdokonalenia, a to najmä s ohľadom na spoluprácu mobilných zariadení a Wi-Fi pre účely VoIP (hlasu cez IP). Vo všeobecnosti sa kvalita VoIP volania cez Wi-Fi považuje za porovnateľnú alebo lepšiu, než kvalita volania cez GSM.

Čo sa týka možností mobility pri využití WiFi, odkazujeme na konkrétny príklad použitia mobilnej služby IPfon, uvedený v rámci pripomenok k záveru č. 2, v časti “Využitie služby IPfon bez SIM karty iného podniku”, z ktorého je jasné, že mobilná služba IPfon aj výhradne s použitím WiFi môže naplniť mobilné komunikačné potreby niektorých zákazníkov a byť pre zákazníkov substitútom tradičnej mobilnej služby.

Záver

Z vyššie uvedeného je nepochybne zrejmé, že Wi-Fi je technológiou, ktorá umožňuje mobilitu služby, a to aj osobitne s ohľadom na prenosu hlasu cez IP, t.j. na poskytovanie telefónnych služieb.

Wi-Fi sa v praxi používa na poskytovanie verejných sietí (verejne dostupných), aj osobných sietí (domácnosť, kancelária).

V zmysle odporúčania ITU E.202 pri mobilných sieťach je možný prechod mobilného zariadenia aj medzi verejnými sieťami a osobnými sieťami, a aj medzi rôznymi prostrediami (technológiami).

Použitie Wi-Fi v rámci mobilných sietí je priamo podporované aj konzorciom 3GPP (na ktorého špecifikácie sa v závere č. 1 sám úrad odvoláva), a to napr. v IR.51 - IMS Profile for Voice, Video and SMS over Wi-Fi.

Osobitne zdôrazňujeme, že 3GPP IR.51 používa na prenos signalizácie a hlasu protokoly SIP a RTP, a to takmer identickým spôsobom, ako služba IPfon. Konzorcium 3GPP pritom vydalo prvú verziu IR.51 v októbri 2014, a v sieti IPfon sme mali túto službu implementovanú už o rok skôr (2013).

Službu podľa IR.51 pod názvom VoWiFi v Slovenskej republike začal poskytovať Orange Slovensko v roku 2017, a v Českej republike už na začiatku roku 2016 podnik T-Mobile Czech Republic a.s. (ktorý má spoločného vlastníka a manažment s podnikom Slovak Telekom). Službu podporujú aj ďalší operátori na globálnom trhu, a nepochybujeme o tom, že jej podpora bude narastať, a teda že bude narastať aj miera využívania WiFi na uskutočňovanie volaní v mobilných sieťach, vrátane sietí tradičných operátorov (MNO).

Je nepochopiteľné, ako úrad mohol za týchto okolností v analýze uviesť, že služba poskytovaná cez WiFi nie je mobilná.

Máme za to, že s ohľadom na technologickú neutralitu regulácie úrad nemôže posudzovať príslušnosť k trhu pevnej alebo mobilnej siete/služby na základe používania konkrétnej technológie, a už vôbec nie takýmto absolútne neodôvodneným spôsobom (prostým konštatovaním “Wifi nie je mobilná služba”), ale musí sa riadiť predovšetkým na základe príslušnosti služby k maloobchodného trhu, resp. jej zastupiteľnosti s inými službami na tomto trhu.

Rozlíšenie zastupiteľnosti služby s inými mobilnými alebo pevnými službami je v zmysle vyššie uvedeného dané predovšetkým tým, či služba je poskytovaná pre využívanie v pevnom umiestnení, alebo či naopak je možná (umožnená) aj jej mobilita - teda využívanie služby na rôznych miestach, nielen na mieste pevne určenom v zmluve.

Zdôrazňujeme, že používanie služieb v mobilnom umiestnení (mimo pevne stanoveného miesta) je pri mobilných službách dané ako možnosť a nie ako povinnosť. Zákon ani zmluva pre mobilné služby neukladajú povinnosť používať mobilnú službu výhradne len v mobilnom umiestnení (t.j. chodiť alebo jazdiť počas telefonovania, alebo telefón pravidelne prenášať na iné miesto). Je možné, legálne a aj pomerne obvyklé používať mobilnú službu (SIM kartu) v jednom konkrétnom umiestnení (napr. ako kontaktný telefón v kancelárii, príp. v GSM bráne). Z trhu č. 2 nie sú vylúčené prípady, keď službu označenú ako mobilnú účastníci používajú dočasne či dlhodobo iba v určitom mieste alebo miestach, bez sústavného využívania možnosti ich mobility na celom území SR.

Preto ak služba IPfon umožňuje mobilitu, t.j. môže byť používaná nielen v pevnom umiestnení, je potrebné zaradiť ju na trh k mobilným službám/sieťam.

Pripomienky k záveru č. 4

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

4.

Koncové zaradenie pre službu IPfon Mobile je identifikované duplicitným spôsobom – účastníckym číslom mobilnej siete iného podniku a účastníckym číslom služby IPfon Mobile, t.j. účastník je dosiahnuteľný pod dvoma rôznymi účastníckymi číslami E.164.

Na str. 15 analýzy úrad správne, logicky a v súlade s definíciou príslušného relevantného trhu a aj zaužívanou regulačnou praxou uvádza:

“Pri poskytovaní predmetnej služby vždy príslušné ukončované volanie prichádza na určené konkrétne mobilné telefónne číslo a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť ako volanie prichádzajúce na iné mobilné telefónne číslo. Ukončenie hlasového volania v jednej individuálnej sieti nie je zastupiteľné s ukončením volania v inej sieti.“

Je absolútne nepochopiteľné, prečo sa na takto vymedzenom trhu úrad vôbec zaoberá počtom účastníckych čísel na koncovom zariadení so službou IPfon, keď je jednoznačne stanovené, že volanie prichádzajúce na konkrétne číslo nie je možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť ako volanie prichádzajúce na iné číslo.

Úrad zároveň aj úplne ignoroval, že koncové zariadenie nemusí vôbec obsahovať SIM kartu iného podniku (a teda ďalšie číslo), alebo môže obsahovať SIM kartu výhradne s dátovou službou, ktorá technicky vôbec neumožňuje uskutočniť (ukončiť) hlasové volanie.

Tento záver úradu absolútne borí zaužívanú regulačnú prax a je natoľko absurdný, že je ťažké pochopiť, ako sa mohol v analýze vôbec objaviť.

Dovolíme si dať do pozornosti úradu, že ak skutočne má za to, že je opodstatnené v rámci analýzy posudzovať počet čísel na koncovom zariadení, je nevyhnutné, aby sa adekvátne zaoberal aj týmito prípadmi:

- Dual-SIM mobilný telefón so SIM kartami dvoch MNO (volanie je možné ukončiť na druhej zo SIM kariet resp. čísel),
- ukončenie volania v roamingu (volanie sa reálne neukončuje na čísle MSISDN jedného podniku, ale na čísle MSRN čísla iného podniku, tzn. koncové zariadenie a účastník je dostupný pod dvoma E.164 číslami patriacimi do dvoch sietí),
- použitie Multi-IMSI / Multi-MSISDN SIM karty, ktorá obsahuje čísla viacerých podnikov (napr. SIM karty SWAN Mobile),
- virtuálne číslo poskytované spoločnosťou Slovak Telekom (ďalšie telefónne číslo k SIM karte), kde je účastník taktiež dosiahnuteľný pod dvoma rôznymi účastníckymi číslami E.164,
- analogicky na trhu č. 1 – ukončenie volania na čísle hlasovej služby, ktorá je poskytovaná ako OTT-0 nad xDSL/FTTx pripojením s aktívnou hlasovou službou, ktorá má svoje vlastné E.164 číslo ...

Pripomienky k záveru č. 5

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

5.

Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronické komunikačné siete. Uzavretie zmluvného vzťahu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť necháva na koncového užívateľa.

Záver úradu nezohľadnil viaceré podstatné fakty:

IPfon sa na trhu mobilnej služby profiluje ako poskytovateľ virtuálnej siete, z čoho priamo vyplýva, že neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť. Prevádzkuje však tzv. core mobilnej siete a disponuje vlastnými prepojeniami s inými sieťami, t.j. spadá do kategórie Full-MVNO, ktorá je v rámci zaužívanej regulačnej praxe regulovaná spoločne s MNO podnikmi. Do regulácie spravidla nespádajú poskytovatelia, ktorí využívajú core siete aj prepojenia hostujúceho MNO (tzn. Light-MVNO, branded resellers) a teda neprevádzkujú žiadne vlastné súčasti siete, slúžiace na spájanie volaní.

IPfon má uzavretú zmluvu (o prepojení) s podnikom Slovak Telekom, prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť, takže nie je pravdou tvrdenie, že IPfon *“nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronické komunikačné siete”*.

Čo sa týka obstarania prístupu do rádiových prístupových sietí, žiadny záväzný predpis neukladá podniku, ktorý využíva cudziu sieť, aby ju od tohto podniku nakúpil (obstaral) priamo, a ani to, akou formou zmluvy ju má obstarat'. Je absolútne legitímne, možné a zároveň čím ďalej tým častejšie, poskytovať služby formou OTT, s využitím internetového pripojenia, ktoré si obstará koncový užívateľ sám. Tento spôsob používa značná časť podnikov na trhu č. 1, a na trhu č. 2 službu OTT začal poskytovať Orange Slovensko (VoWiFi), pričom volania na mobilné účastnícke čísla svojej siete ukončuje aj prostredníctvom sietí, do ktorých si prístup obstaral koncový užívateľ.

Máme za to, že úrad nemôže použiť toto kritérium na vylúčenie služby IPfon z trhu.

Pripomienky k záveru č. 6

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k záveru:

6.

Sieť, ktorou disponuje spoločnosť IPfon, nespĺňa požiadavky odporúčaní ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 ohľadom architektúry, rozhraní, signalizačných protokolov a procedúr, a preto nie je mobilnou elektronickou komunikačnou sieťou.

Tento záver považujeme za absolútnu nehoráznosť.

V zmysle platných predpisov nemá úrad kompetenciu stanoviť, že mobilnou sieťou je iba sieť, ktorá zodpovedá (napríklad) odporúčaniam ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012.

V prvom rade, úradom uvedené dokumenty sú iba odporúčania ITU. V rámci európskeho práva (Rozhodnutie komisie 2007/176/ES) tieto dva dokumenty nielenže nie sú určené ako povinne vykonávané, ale pre EÚ/EHP dokonca nie sú uvedené ani medzi odporúčanými !!!

Úrad nemôže "len tak", mimovoľne, pomedzi závery v analýze relevantného trhu ukončovania volaní, bez akéhokoľvek zdôvodnenia označiť nejaké konkrétne technické odporúčanie alebo špecifikáciu neodkazovanú zo záväzných predpisov, za špecifikáciu, ktorú má/musí sieť spĺňať, aby ju úrad pokladal za mobilnú a zaradil do príslušného trhu. Je takýto záver v súlade so zásadou technologickej neutrality regulácie? Z akých prameňov práva úrad vychádzal pri formulovaní tohto záveru? Na základe akého právneho podkladu by mal podnik - prevádzkovateľ virtuálnej mobilnej siete - spĺňať odporúčania ITU-R M.1457 (*Detailed specifications of the terrestrial radio interfaces of International Mobile Telecommunications-2000 (IMT-2000)*), a ITU-R M.2012 (*Detailed specifications of the terrestrial radio interfaces of International Mobile Telecommunications Advanced (IMT-Advanced)*), t.j. odporúčania pre rozhrania terestriálnych mobilných sietí IMT-2000 a IMT-Advanced? Prečo práve tieto odporúčania, a nie (aj) nejaké iné? Ako vôbec môže virtuálna mobilná sieť spĺňať odporúčania ITU pre terestriálne rádiové rozhrania? Ak podľa úradu sieť nespĺňajúca tieto odporúčania nie je mobilnou sieťou, nie je (nebola) mobilnou sieťou ani sieť NMT, keďže tieto odporúčania nespĺňala? A keďže tieto odporúčania nespĺňa žiadna virtuálna mobilná sieť (MVNO), nakoľko neobsahuje rádiovú prístupovú sieť, **virtuálne mobilné siete nie sú podľa úradu mobilnými sieťami?**

Vymedzeniu resp. rozlíšeniu pevnej a mobilnej siete/služby sa bližšie venujeme v pripomienkach k záveru č. 3, a preto len v krátkosti zopakujeme, že sme presvedčení, že pre určenie príslušnosti siete/služby k mobilnej alebo pevnej je rozhodujúce, či sieť slúži na poskytovanie služby koncovému užívateľovi v pevnom (nemennom, zmluvne dohodnutom) umiestnení, alebo na poskytovanie služby v mobilnom (premenlivom) umiestnení.

Ak by úrad rovnakým spôsobom (skúmaním architektúry, rozhraní, signalizačných protokolov a procedúr siete) postupoval pri službe Domáca linka a Firemná linka spoločnosti Orange Slovensko (analýza str. 11 na nasl.), nevyhnutne by musel dôjsť k záveru, že používaná sieť má všetky znaky mobilnej siete, a nie pevnej siete, a preto by sa v prípade Domácej linky a Firemnej linky Orange

Slovensko malo jednať o mobilnú službu, teda záver by mal byť presne opačný, než je uvedený v analýze!

Ak by úrad týmto spôsobom (skúmaním architektúry, rozhraní, signalizačných protokolov a procedúr siete) postupoval pri službe SkypeOut (resp. pri sieti, ktorou je táto služba poskytovaná), je veľmi otázne, k akému záveru by vôbec dospel, keďže architektúra, rozhrania, signalizačné protokoly a procedúry tejto siete sú z veľkej časti proprietárne (neverejné). Nazdávame sa, že u populárnych OTT-1 sietí/služieb (SkypeOut, ViberOut, ..), veľmi často používaných v mobilných zariadeniach a v mobilnom umiestnení, by týmto spôsobom bolo možné dospieť aj k záveru, že sa vôbec nejedná o telefónne služby!

Úrad pri zohľadnení technologickej neutrality nemôže v rámci analýzy relevantných trhov posudzovať službu alebo sieť podľa zhody s konkrétnymi technickými špecifikáciami. A už vôbec nie so špecifikáciami, ktoré nie sú povinne vykonávané ani odporúčané podľa Rozhodnutia komisie, a ktoré nie sú ani opodstatnené pre zabezpečenie interoperability sietí a služieb v prospech koncových užívateľov, a preto takýto záver v rámci analýzy nie je možné použiť.

Návrh na zmenu analýzy a návrhu opatrenia zo dňa 5.10.2018

Návrh na zmenu analýzy a návrhu opatrenia

1)

V zmysle uvedených pripomienok navrhujeme, aby úrad doplnil do textu analýzy na strane 9 podnik IPfon medzi podniky, ktoré majú uzavreté zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom.

2)

Navrhujeme, aby úrad z analýzy podniku IPfon vynechal všetky kritériá, informácie a závery, ktoré nekorešpondujú s vymedzením relevantného trhu a preto pre posúdenie trhu nie sú relevantné, ale nadbytočné a zmätočné.

V zmysle uvedených pripomienok navrhujeme, aby úrad vypustil z analýzy týkajúcej v časti týkajúcej sa podniku IPfon záver č. 1 až 6 ako aj za nimi nasledujúci odstavec, a nahradil ich závermi porovnateľnými s tými, ku ktorým dospel pri analyzovaní služby Domácia linka s Firemná linka spoločnosti Orange Slovensko, t.j. napr. textom:

Charakteristiky služby IPfon Mobile

- *technologicky ide o fakturovanú elektronickú komunikačnú službu – verejnú telefónnu službu poskytovanú prostredníctvom verejného internetu (OTT-0) alebo zmluvných sietí (non-OTT)*
- *služba je poskytovaná na základe Všeobecných podmienok spoločnosti IPfon na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb,*
- *služba nie je zmluvne ani technicky viazaná na konkrétne miesto pripojenia, môže byť využívaná na ktoromkoľvek mieste v SR alebo zahraničí v dostupnosti internetu alebo inej vhodnej IP siete,*
- *služba podporuje inter-operator roaming a inter-environment roaming podľa odporúčania ITU E.202 (kap. 5.2.2),*
- *pri službe je rešpektovaný Číslovací plán SR a užívateľom sú pridelované účastnícke čísla mobilnej siete (MSISDN),*
- *pri službe spoločnosť IPfon umožňuje obojsmernú prenositeľnosť negeografického čísla,*
- *pri volaniach na číslo tiesňového volania 112 je zabezpečená lokalizácia mobilného účastníka,*
- *za ukončenie volaní spoločnosť IPfon účtuje iným podnikom prepojovací poplatok vo výške zhodnej s regulovanou cenou ukončenia volania v mobilnej sieti*

Spoločnosť IPfon zároveň v príspevku do verejnej konzultácie dňa 5.11.2018 informovala úrad, že:

- **[... obchodné tajomstvo vynechané ...]**

Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon prevádzkuje virtuálnu verejnú mobilnú telefónnu sieť Full-MVNO a poskytuje verejnú mobilnú telefónnu službu, a zároveň poskytovanie tejto služby a siete plánuje ďalej rozvíjať, a preto ju aj so zohľadnením princípu pohľadu

do budúcnosti (obdobie najbližších 3 rokov) zahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

Toto navrhujeme resp. požadujeme najmä s cieľom, aby boli následným rozhodnutím úradu určené podmienky prepojenia a cena ukončenia volaní v mobilnej sieti IPfon, v záujme urýchlenia rokovaní o prepojení s inými podnikmi, v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica):

“(16) transparentnosť podmienok prístupu a prepojenia vrátane cien slúži k urýchleniu rokovaní, bráni rozporom a posilňuje dôveru trhových subjektov v nediskriminačný charakter poskytovania služby. Otvorenosť a transparentnosť technických rozhraní môže byť obzvlášť dôležitá pri zabezpečovaní interoperability.”

3)

Navrhujeme, aby v kap. 3.2., 3.4, 3.5, 3.6, 3.8, 4.2 a 4.3 analýzu úrad primerane doplnil údaje o spoločnosti resp. sieti/službe IPfon.

Návrh na doplnenie návrhu opatrenia

Z informácií, ktorú IPfon poskytol úradu, ako aj z informácií ku ktorým úrad dospel z iných zdrojov a uviedol ich v časti 3.6 analýzy, vyplýva, že existujú významné prekážky pre vstup na predmetný veľkoobchodný trh ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach, ako aj na súvisiaci maloobchodný trh. Po technickej stránke sú tieto dané predovšetkým alokovaním obmedzených zdrojov - frekvenčného pásma – medzi existujúcich operátorov, vysokou ekonomickou náročnosťou budovania rádiových prístupovej siete, ako aj snahou etablovaných operátorov o udržanie zákaznickej bázy.

Pre poskytovanie služieb virtuálnych mobilných sietí nie sú v SR vytvorené podmienky. Žiadnemu prevádzkovateľovi mobilnej rádiových prístupovej siete nebola uložená povinnosť poskytnutia sieťových prostriedkov pre služby virtuálnych mobilných operátorov resp. služby virtuálnych sietí. Na základe dobrovoľnosti žiadny z prevádzkovateľov mobilných rádiových prístupových sietí prístup do svojej siete pre poskytovateľov virtuálnych sietí neotvoril. Z praktických skúseností IPfonu a aj z poznatkov ktoré úrad uvádza v časti 3.6 analýzy je nepravdepodobné, že by prevádzkovatelia rádiových prístupových sietí (t.j. držiteľia obmedzených zdrojov – frekvencií) v dohľadnej dobe bez vonkajšieho zásahu zmenili tento prístup a svoje siete dobrovoľne otvorili. [... obchodné tajomstvo vynechané ...]

Podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES:

“(6) na trhoch, kde pretrvávajú veľké rozdiely v pozícii pri rokovaní medzi jednotlivými podnikmi a kde sa niektoré podniky spoliehajú na infraštruktúru poskytnutú inými subjektami na dodávanie svojich služieb, je primerané vytvoriť rámec na zabezpečenie účinných funkcií trhov. Národné regulačné orgány by mali mať právomoci ktorými by, v prípade zlyhania obchodných rokovaní, zabezpečili primeraný prístup, prepojenie a interoperabilitu služieb v záujme koncových používateľov. Môžu najmä zabezpečiť prepojenie koncových užívateľov uložením primeraných povinností podnikom kontrolujúcim prístup koncových používateľov. Kontrola prístupových prostriedkov môže znamenať vlastníctvo alebo kontrolu fyzických vedení ku koncovým užívateľom (pevným alebo mobilným)

a/alebo schopnosť meniť alebo rušiť národné čísla alebo čísla potrebné na prístup ku koncovým bodom siete koncových užívateľov.”

V súlade s citovaným, ako aj s ust. § 22 zákona o elektronických komunikáciách, v záujme ďalšieho rozvoja trhu mobilných služieb v SR a tým aj zlepšenia slobodnej voľby pre užívateľov, navrhujeme, aby úrad u tých podnikov, ktoré prevádzkujú mobilné rádiové prístupové siete a teda kontrolujú prístup k týmto sieťam mobilným koncovým bodom (mobilným účastníckym vedeniam), doplnil návrh opatrenia v časti *a) Povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách* o tieto povinnosti:

- poskytovať uvolnený prístup k mobilnému účastníckemu vedeniu, ktorý umožní okrem iného poskytovať výber podniku individuálnou voľbou, predvoľbou alebo ponúkať mobilnú účastnícku prípojku za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami (§22 a),
- nezrušiť už poskytnutý prístup k prostriedkom (§22 b),
- zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné pre služby virtuálnych sietí (§22 e)
- poskytnúť špecifikované služby potrebné na interoperabilitu služieb vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí alebo roamingu v mobilných sieťach (§22 g)

Kontakt

V prípade akýchkoľvek otázok, nejasností, potreby dodatočných upresnení a vysvetlení v súvislosti s týmto dokumentom a reguláciou na trhu č. 2, kontaktujte:

IPfon, s.r.o.
Popradská 12
040 01 Košice

e-mail: agenda@ipfon.sk

tel.: 0943 33 55 77

tel.: 0850 33 55 77

Vybavuje: Michal Rybárik, konateľ